

KONINKRIJK BELGIË

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES 33.551/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS 33.551/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 29 mei 2002 door de Minister van Volksgezondheid en de Minister van Sociale Zaken verzocht hun, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over artikel 24, § 1, eerste lid, 6°, en tweede lid, van een ontwerp van koninklijk besluit "houdende vaststelling van de normen waaraan de zorgprogramma's «cardiale pathologie» moeten voldoen om erkend te worden", heeft op 30 mei 2002 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, troisième chambre, saisi par la Ministre de la Santé publique et le Ministre des Affaires sociales, le 29 mai 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur l'article 24, § 1er, alinéa 1er, 6°, et alinéa 2, d'un projet d'arrêté royal "fixant les normes auxquelles les programmes de soins «pathologie cardiaque» doivent répondre pour être agréés", a donné le 30 mai 2002 l'avis suivant :

1. Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de omstandigheid dat gelet op de dreigende vernietiging van het koninklijk besluit van 16 juni 1999 houdende vaststelling van de normen waaraan de zorgprogramma's «cardiale pathologie» moeten voldoen om erkend te worden, een snelle publicatie van het (ontworpen) koninklijk besluit vereist is teneinde een juridisch vacuüm op het vlak van de «cardiale pathologie» te voorkomen".

*

* *

2. Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten bepalen tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

3. De adviesaanvraag heeft uitsluitend betrekking op twee bepalingen welke werden toegevoegd aan artikel 24, § 1, van het ontwerp van koninklijk besluit houdende vaststelling van de normen waaraan de zorgprogramma's «cardiale pathologie» moeten voldoen om erkend te worden, waarover de Raad van State op 8 januari 2002 advies heeft gegeven onder nr. 31.787/3. Het gaat meer bepaald om een 6° dat wordt toegevoegd aan het eerste lid van artikel 24, § 1, enerzijds, en om een tweede lid dat wordt toegevoegd aan diezelfde bepaling, anderzijds.

.../...

4. Luidens het ontworpen artikel 24, § 1, eerste lid, 6°, mag het zorgprogramma B, in afwijking van artikel 11, over maximum twee vestigingsplaatsen verspreid zijn, op voorwaarde dat "de vestigingsplaatsen zich maximum 10 km van elkaar bevinden".

De toevoeging van die bepaling wordt in de adviesaanvraag gemotiveerd als volgt :

"Teneinde specifiek gevolg te geven aan opmerking 1 gemaakt in verband met artikel 24 van het ontwerp van koninklijk besluit, werd in artikel 24, § 1, 1°, de vermelding «bestaand op datum van inwerkingtreding van dit besluit» geschrapt⁽¹⁾. Teneinde de mogelijkheid om het zorgprogramma B over maximum twee vestigingsplaatsen te verspreiden toch niet te ruim open te stellen, werd ervoor geopteerd om in § 1 een zesde voorwaarde in te voegen die stelt dat de vestigingsplaatsen maximum 10 km van elkaar verwijderd mogen zijn".

Gevraagd om een verantwoording van de ontworpen bepaling vanuit het oogpunt van het gelijkheidsbeginsel, heeft de gemachtigde van de regering volgende toelichting verstrekt :

"De oorspronkelijke bedoeling was om de afwijking op het principe dat het zorgprogramma B niet mag worden uitgesplitst, toch enigszins te beperken door de voorwaarde in te bouwen dat de twee vestigingsplaatsen «in de onmiddellijke omgeving van elkaar» moeten liggen. Dit idee werd echter verlaten; deze voorwaarde werd als «oncontroleerbaar en niet-objectief» geklasseerd.

Een specifieke en duidelijke maximale afstand werd daarom ingebouwd met name een maximum van 10 kilometer.

Waarom 10 kilometer ?

Het betreft in artikel 24 een uitzonderingssituatie. De uitbating in associatie mag niet de regel worden maar moet wel toepasbaar zijn. Een kortere maximale afstand zou deze toepasbaarheid eventueel verhinderen.

⁽¹⁾ Luidens het oorspronkelijke artikel 24, § 1, 1°, was één van de voorwaarden voor de spreiding van het zorgprogramma over twee vestigingsplaatsen dat de uitbating van het zorgprogramma moest geschieden in het kader van een associatie van ziekenhuizen die zou bestaan "op datum van inwerkingtreding van (het ontworpen) besluit". De Raad van State heeft in zijn advies 31.787/3 opgemerkt dat die laatste bepaling "vragen op(roept) vanuit het oogpunt van het gelijkheidsbeginsel", aangezien ze tot gevolg zou hebben dat "nieuwe" associaties niet meer in aanmerking zouden komen voor een spreiding van de activiteiten over twee vestigingsplaatsen.

Anderzijds mag de uitzondering ook niet te ver gaan; de principieel vastgelegde normen mogen niet worden uitgehold door een zeer ruime toepassing van de uitzonderingssituatie. Een maximale afstand van 10 kilometer werd ingevoerd daar de opstellers van mening zijn dat dit de maximale afstand is die een reële (en niet een «papieren») samenwerking mogelijk maakt (vb. teamoverleg tussen geneesheren ...)".

Met die verantwoording kan worden ingestemd.

5. Luidens het ontworpen artikel 24, § 1, tweede lid, vormen de in deze paragraaf 1 opgenomen voorwaarden uitzonderingen op de bepalingen van artikel 6, § 1, eerste tot derde lid, van het koninklijk besluit van 25 april 1997 houdende nadere omschrijving van de associatie van ziekenhuizen en van de bijzondere normen waaraan deze moet voldoen.

Die bepaling strekt ertoe te verduidelijken hoe de in het ontworpen besluit opgenomen specifieke regels inzake de associatie van ziekenhuizen zich verhouden tot de algemene bepalingen van het voornoemde koninklijk besluit van 25 april 1997.

Er dient met betrekking tot het ontworpen artikel 24, § 1, tweede lid, te worden opgemerkt dat niet alleen de bepalingen van het eerste lid van paragraaf 1 van dat artikel 24 afwijken van de in artikel 6, § 1, eerste tot derde lid, van het koninklijk besluit van 25 april 1997 opgenomen regeling, maar dat ook de bepalingen van artikel 24, § 2, afwijken van deze regeling. Het ontworpen tweede lid van artikel 24, § 1, zou derhalve beter in een afzonderlijke paragraaf (een nieuwe paragraaf 3) van artikel 24 worden opgenomen. De gemachtigde van de regering is het hiermee eens.

1. Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

"door de omstandigheid dat gelet op de dreigende vernietiging van het koninklijk besluit van 16 juni 1999 houdende vaststelling van de normen waaraan de zorgprogramma's «cardiale pathologie» moeten voldoen om erkend te worden, een snelle publicatie van het (ontworpen) koninklijk besluit vereist is teneinde een juridisch vacuüm op het vlak van de «cardiale pathologie» te voorkomen".

*

* *

2. Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour donner son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à formuler les observations suivantes.

*

* *

3. La demande d'avis porte exclusivement sur deux dispositions qui ont été ajoutées à l'article 24, § 1er, du projet d'arrêté royal fixant les normes auxquelles les programmes de soins «pathologie cardiaque» doivent répondre pour être agréés, projet sur lequel le Conseil d'Etat a rendu un avis le 8 janvier 2002 sous le n° 31.787/3. Il s'agit plus précisément, d'une part, d'un 6° qui est ajouté à l'alinéa 1er de l'article 24, § 1er, et, d'autre part, d'un alinéa 2 qui est ajouté à cette même disposition.

.../...

4. Selon l'article 24, § 1er, alinéa 1er, 6°, en projet, le programme de soins B peut, par dérogation à l'article 11, être implanté au maximum sur deux sites, à condition que "ces sites soient distants de 10 km au maximum".

L'ajout de cette disposition est motivé comme suit dans la demande d'avis :

"Teneinde specifiek gevolg te geven aan opmerking 1 gemaakt in verband met artikel 24 van het ontwerp van koninklijk besluit, werd in artikel 24, § 1, 1°, de vermelding «bestaand op datum van inwerkingtreding van dit besluit» geschrapt ⁽¹⁾. Teneinde de mogelijkheid om het zorgprogramma B over maximum twee vestigingsplaatsen te verspreiden toch niet te ruim open te stellen, werd ervoor geopteerd om in § 1 een zesde voorwaarde in te voegen die stelt dat de vestigingsplaatsen maximum 10 km van elkaar verwijderd mogen zijn".

Invité à justifier la disposition en projet sur le plan du respect du principe d'égalité, le délégué du gouvernement a fourni les éclaircissements suivants :

"De oorspronkelijke bedoeling was om de afwijking op het principe dat het zorgprogramma B niet mag worden uitgesplitst, toch enigszins te beperken door de voorwaarde in te bouwen dat de twee vestigingsplaatsen «in de onmiddellijke omgeving van elkaar» moeten liggen. Dit idee werd echter verlaten; deze voorwaarde werd als «oncontroleerbaar en niet-objectief» geklasseerd.

Een specifieke en duidelijke maximale afstand werd daarom ingebouwd met name een maximum van 10 kilometer.

Waarom 10 kilometer ?

Het betreft in artikel 24 een uitzonderingssituatie. De uitbating in associatie mag niet de regel worden maar moet wel toepasbaar zijn. Een kortere maximale afstand zou deze toepasbaarheid eventueel verhinderen.

Anderzijds mag de uitzondering ook niet te ver gaan; de principieel vastgelegde normen mogen niet worden uitgehold door een zeer ruime toepassing van de uitzonderingssituatie. Een maximale afstand van 10 kilometer werd ingevoerd daar de opstellers van mening zijn dat dit de maximale afstand is die een

⁽¹⁾ Selon l'article 24, § 1er, 1°, original, l'une des conditions préalables à l'implantation du programme de soins sur deux sites tient en ce que l'exploitation de celui-ci devait se faire dans le cadre d'une association d'hôpitaux qui devait exister "à la date d'entrée en vigueur de l'arrêté (en projet)". Dans son avis 31.787/3, le Conseil d'État a observé que cette dernière disposition "soulève des questions sur le plan du respect du principe d'égalité", dès lors qu'elle impliquerait que des "nouvelles" associations ne pourraient plus être prises en considération pour une implantation des activités sur deux sites.

reële (en niet een «papieren») samenwerking mogelijk maakt (vb. teamoverleg tussen geneesheren ...)".

Le Conseil d'Etat peut se rallier à cette justification.

5. Selon l'article 24, § 1er, alinéa 2, en projet, les conditions inscrites dans ce paragraphe 1er sont des exceptions aux règles énoncées à l'article 6, § 1er, alinéas 1er à 3, de l'arrêté royal du 25 avril 1997 précisant la description d'une association d'hôpitaux et des normes particulières qu'elle doit respecter.

Cette disposition a pour objet de préciser comment les règles spécifiques que prévoit l'arrêté en projet à propos de l'association d'hôpitaux s'articulent par rapport aux dispositions générales de l'arrêté royal du 25 avril 1997 précité.

En ce qui concerne l'article 24, § 1er, alinéa 2, en projet, il y a lieu de relever que non seulement les dispositions du paragraphe 1er, alinéa 1er, de cet article 24 dérogent aux règles énoncées à l'article 6, § 1er, alinéas 1er à 3, de l'arrêté royal du 25 avril 1997, mais que les dispositions de l'article 24, § 2, y dérogent elles aussi. Il serait préférable, dès lors, de faire figurer l'alinéa 2, en projet, de l'article 24, § 1er, dans un paragraphe distinct (un nouveau paragraphe 3) de l'article 24. Le délégué du gouvernement a marqué son accord sur ce point.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren W. DEROOVER,
Messieurs

eerste voorzitter,
premier président,

P. LEMMENS,
J. SMETS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw F. LIEVENS,
Madame

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. DE BLEECKERE, adjunct-referendaris.

Le rapport a été présenté par M. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. G. DE BLEECKERE, référendaire adjoint.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER - LE
PREMIER PRÉSIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER